

Rutin

Periodisk inspektion av lyftselar

Gäller för verksamhetsområde: VOK hälso- & sjukvård

Framtagen av: Medicinskt ansvarig & HS-chefer

Giltig från och med: 2020-09-01

VÅRD- OCH OMSORGSKONTORET

Inledning

Enligt ISO 10535-2006 ska lyftselar genomgå en periodiskt återkommande inspektion med det intervall som tillverkaren anger på selen, dock minst var sjätte månad. Med periodisk inspektion av lyftselar menas en praktisk och visuell kontroll samt bedömning av lyftselens olika delar. Vid inspektionen ska även ett kontrolllyft av patient göras för att se att selen fortfarande passar, för att säkerställa en säker användning. Inspektionen ska göras av arbetsterapeut eller fysioterapeut.

Utöver den periodiska inspektionen ska lyftselen kontrolleras inför varje användning och efter tvätt. Kontrollen gör av omvårdnadspersonal, eller annan personal som utför eventuellt lyft.

Inspektion

Vid en inspektion ska följande punkter kontrolleras:

- Att selens produktetikett är intakt och läsbar (t.ex. serienummer, tvättråd)
- Att selens tyg, öglor och sömmar är intakta
- Att det inte förekommer missfärgning som kan påverka selens kvalitet t.ex. att selen blekts av solljus
- Har selen något extra spänne eller förlängning, kontrollera att dessa är oskadade

Om något av ovanstående har en anmärkning ska en bedömning göras huruvida selen ska tas ur bruk eller inte. Är slitaget onormalt eller inneburet en risk för vårdskada ska avvikelse skrivas. Avvikelse bör även skrivas på selar vars produktetikett snabbt har fått slitage (dessa avvikelser skickas vidare till tillverkare). Vid behov ska MAR kontaktas för utredning och eventuell teknisk undersökning genomförs.

Vid inspektion ska även följande punkter kontrolleras i samband med kontrolllyft:

- Patientens aktuella vikt, samt eventuell kontroll mot selens maxvikt (ökning eller minskning i vikt kan innebära ett behov av ny utprovning)
- Har patienten förändrad funktionsförmåga
- Att utprovningsprotokoll stämmer med aktuell vårdplan samt att protokollet finns att tillgå i nära anslutning till selen.

Kriterier

Har selen inga anmärkningar samt att patienten inte har några förändrade behov bedöms selen som ”*Godkänd, utan anmärkning*”.

Har selen ett påbörjat slitage t.ex. att produktetiketten börjar bli sliten men texten går att läsa kan selen bedömas som ”*Godkänd med anmärkning, ok att ha kvar*”. Dessa selar rekommenderas att de byts ut till kommande inspektion.

För selar som har uppenbart slitage eller har en produktetikett som inte är läsbar ska dessa tas ur bruk. Selen bedöms som ”Ej godkänd, sele tas ur bruk”. Är selen nyligen inköpt och produktetiketten inte är läsbar bör selen sparas i samband med att avvikelse skrivs för att kunna skicka selen till tillverkaren.

Dokumentation

Varje inspektion ska dokumenteras som en uppföljning i patientjournal. Det är viktigt att dokumentation från inspektioner förs i händelse av tillbud.

Dokumentationen ska innehålla:

- Datum för inspektionen
- Lyftselens serienummer eller annat sätt att identifiera selen
- Tidpunkt för nästkommande inspektion
- Information om lyftselens skick dokumenteras enligt följande kriterier:
 - Godkänd, utan anmärkning
 - Godkänd med anmärkning, ok att ha kvar
 - Ej godkänd. Sele tas ur bruk

Tillverkarens checklistor

Varje tillverkare har olika råd för inspektion av sina lyftselar och har tagit fram egna checklistor för tillverkarens lyftselar. Det är valfritt att använda den checklista som anses aktuell på enheten, så länge ovanstående punkter under *Inspektion* kontrolleras. Tillverkarna rekommenderar att deras egna checklistor används till deras egna produkter. På [vårdgivarwebben](#) finner du även checklistan ”Kontroll av lyftsele till personlyft” som kan användas som stöd vid inspektionen.

Länkar till checklistor från vanligt förekomna tillverkare av selar i Norrköpings kommun finns som bilagor till detta dokument.

- Invacare
- Liko Hillroom
- Pernova (Trebo)
- Handicare
- Guldmann
- Etac